

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลแพ่งธนบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายพิชัย จงสถิตย์วัฒนา) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

สรุปข้อเท็จจริง

ธนาคารดีบีเอส ไทยทง จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายพิชัย จงสถิตย์วัฒนา ซึ่งเป็น
ผู้ร้อง เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งธนบุรี ขอให้พิพากษาให้ผู้ร้องคืนเงินเกินบัญชี โดยให้จำเลยชำระเงินจำนวน
๔๐,๘๒๑,๐๕๐.๖๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๘.๒๕ ต่อปี จากต้นเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จากต้นเงิน ๘,๖๓๗,๒๕๘.๘๔ บาท นับตั้งแต่วันที่ฟ้องเป็นต้นไป
จนกว่าจะชำระหนี้แก่โจทก์เสร็จสิ้น

ผู้ร้องยื่นคำให้การปฏิเสธฟ้องของโจทก์ว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคาร
พาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒
เป็นบทบัญญัติที่ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะเหตุสถานะของบุคคลและฐานะทางเศรษฐกิจ
ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และทำให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภคและการผูกขาดทางการค้า
ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒ และต้องด้วยมาตรา ๖ ประกอบกับยัง
ไม่เคยมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินี้ จึงขอให้ศาลส่งคำร้อง (ข้อโต้แย้ง)
ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลแพ่งธนบุรีจึงส่งข้อโต้แย้งของผู้ร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๖๔

ประเด็นการวินิจฉัย

ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒ หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ฯลฯ จะกระทำมิได้ ส่วนมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ เป็นบทบัญญัติเพื่อประโยชน์แก่การเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ ซึ่งทุกธนาคารและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง ต้องถือปฏิบัติเหมือนกัน มิได้เลือกปฏิบัติเฉพาะบางธนาคารหรือบางสถาบันการเงิน มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ จึงไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๓๐ แห่งรัฐธรรมนูญ แต่ประการใด

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ ส่วนความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ ที่บัญญัติว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้ (๒) ดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่ธนาคารพาณิชย์อาจเรียกได้นั้น ไม่มีหลักการหรือข้อความใดที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ แต่ประการใด

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ บัญญัติว่า สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ความเห็นที่อ้างว่า มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ ขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ หรือไม่ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานไว้แล้วตามคำวินิจฉัยที่ ๗/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ จึงไม่ต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗ บัญญัติว่า รัฐต้องสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาด กำกับดูแลให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม คุ้มครองผู้บริโภคและป้องกันการผูกขาดตัดตอน ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และต้องไม่ประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม หรือการจัดให้มีการสาธารณสุขปลอดภัย เห็นได้ว่าความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ ไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๘๗ แห่งรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าในหลักการหรือข้อความที่บัญญัติขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐
มาตรา ๕๓ และมาตรา ๘๓

นายพัน จันทรปาน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ